

[0351]

FRYSKE ALMENAĲSTIKJES

Twa jier lyn krige ik in lyts boekje yn 'e hannen, byinoar boun yn 'e njoggentjinde ieu út forskate katernen, dy't nei alle gedachten skuord binne út it koartswyl-diel fan almenakken.

It boekje is 7,5 x 9,5 cm great en is gearstald út fjirtjin katernen, dy't foar it greatste part út fjouwer dûbeldsleine blêdden bisteane. Allinnich it trêdde en it sechste katern bisteane út trije dûbeldsleine blêdden. (Fjouwer dûbeldsleine blêdden foarmje sechtjin tekstsiden).

1. It earste katern bifettet, neffens de earste side, dy't tagelyk titelside is: „Kluchtige Samen-spraak tusschen een Schipper en Boer / Die by malkander op de weg kwamen / zijnde des Boers Vader verstorven / Die een Testa- [ôfbrekten yn 'e tekst op 'e ein fan 'e rigel, G.M.] ment gemaekt hadde / waer na de boer zeer begerig was / om het te hooren Leesen / Seer geneugelijk voor die graag wat kluch- [sjoch de oantekening hjirboppe, G.M.] tigs willen Leesen. Te Workum, Gedrukt by de Wed: van P. Olingius, Boek-Verkoopster.".

Op 'e titelside is mei inket skreaun: "uit een Almanak van 1761.". De skipper yn 'e „Samenspraak" praet Hollânsk, de boer Frysk.

2. „Samenspraak tusken en Schipper / dy Boer west is / en en Bakker / dy Boer wudde wol / oer de Boerkery. Yn het platte Friesch."

Inkelde wurden yn 'e tekst binne biskadige.

3. "Frieske Boere PROGNOSTIKATIE."

4 en 5.

„MAYKE JAKKELIS' Dit zil tjienje . . ." [M.J. I]

"DE KIKKERTS en NAGTVLINDERS. Ien Spaanse Droom, moeglyk ien Fabel of Fortelzel."

"DE LESTE SCHAEF YNNE SCHURRE."

"DE SPRINKHOANNE oppe WEYN."

"DE AADEMAN MEY GRYES HYER."

Dit is hjir in folsleine tekst!

6. (Gjin titel oanwêzich. De ynhâld bistiet út in net alhiel folsleine tekst fan in

gearspraek tusken “Pier”, “Klaas” en “Douwe”. Fan inkelde siden binne stikken fuort).

“Pier.

Is Kollim, Burman / ytte in't Lân?"

7. “NEY-REDIN oer it FRIESKE BOERE ALMANACK.”

8. „FRIES BOERS / BESTAENDE YN VERTELLINGEN.”

Op 'e titelside stiet yn poatlead: „1820”. De ynhâld is:
„MAYKE JAKKELIS' FORREDEN. BESCHRIEUWING FIN M. JAKKELIS.”
[M.J. II].

Hjir en dêr binne wurden forbettere mei inket. De lêste sin fan it stik hat sa to sjen neat to krijen mei it stik en is trochskrast : “Nou, Gezondheid meyenoor, Japik.”.

De lêste side is net biprinte. Hjir stiet de tekst *skreaun*, sa't wy dy fine yn 'e útjefte fan M.J. (W. L. Brandsma, *Mayke Jakkelis*, mei ynliding en oantekeningen fan -, Boalsert 1951, side 32. Magnus-rige, nr. 5): “As ien Minske ... der het oor schreun het, rjeugtfuddig drukt.”.

Hwat dan noch folget, is net oerskreaun.

9. “DE BURKERY of IT BOERE BEDRIEF verdeeld yn Fjouwer Tieden fin it Jier, as Forjier / Zimmer / Herst en Winter. Verhandele as ien *Bliedspul*, tusken de ... By eltjoor brogt trog ien BOERE ZOON.”

Bifettet it bigjin fan it stik (“It Forjier”).

10. „It Vervolg van't Vorrige Jier op de BURKERY / of IT BOERE BEDRIEF zynde fin de Zimmer / en ien gedeelte fin de Herst.”

Dit slút oan by 9, mar is nei myn bitinken in oare printinge. Ofwiking yn kleur pompier. De printinge is hwat skjinner. (De letters binne net sa útroun).

Ein: „Zoon. Het zoe Klaas Oepkes? dy man wut net ryk.” [sjoch Estrik XXII, *Frysk út de 18de ieu*, diel III, útjown fan A. Feitsma en R. Bosma, Grins 1961, side 100]. „It vervolg van de Herst en fin de Winter, op ien oer Jier.”

11. „It Vervolg van 't Vorrige Jier op de BURKERY / of IT BOERE BEDRIEF.

Neffens it opskrift fan 'e earste side:

„It Vervolg van het vorrige Jier / zynde een gedeelte van DE WINTER.”

Bigjin: „(De 1 Februarij)”, hwat ek yn 'e tekst tusken heakken stiet. (Ien letter is fan my ûnderstreke, G.M. Oars as yn Estrik XXII, side 107).

Ein : Net itselde as yn Estrik XXII, side 111, dat einiget mei : „De Boers namme

is . . ." ensfh. De ein is yn myn tekst: „Nou is't allegjerre uit." (rjochterside). De folgjende tekst bigjint dorso dêrfan, dus op 'e lofterside.

Nei myn bitinken is dit stik fan deselde printinge as 10.

„De Leste SCHAEF ynne SCHURRE."

„De SLIEPENDE BOERE FAEM." [oant en mei de sechste strofe]

12. „DE TANKBRE BOERE ZOON, TONEELSPUL YN IEN BEDRYF."

Bifettet it bigjin fan it stik oant en mei it njoggende toaniel.

13. „HET DOEBELDE BOOSK Fin JAAP KRELISSEN, Mey YBEL JOHANNISSEN: En JOHANNISOM DOEBLES, Mey STEFFENTJE fin JOED. Oon eltjoor frussele den trettienden Desimber fin 't Jier 1807."

14. "FRIESCH RIJM in ONRIJM."

Bifettet

„De BRUNE in de BLES op trye romers."

„OON FEN SPEYCK."

„BRIEF fen JAN JAPICX oon ALBERT ISACX."

„LIET foar it EERSTE BATAILLON FRIESCKE SJITTERY, ney Bosch ijn Noard-Braban tjeande."

Ik bin dwaende om fan 'e ûnbikende teksten, en sa mooglik hwat mear, in útjefte yn reproduksje to meitsjen.

G. L. Meinsma.